

1 of 2 DOCUMENTS

deVerdieping
Trouw
 Trouw

15 november 2012 donderdag

Bedrijf kiest voor onzeker pensioen

BYLINE: Laura van Baars

SECTION: Vandaag; Blz. 1

LENGTH: 522 woorden

- Door getreuzel met invoeren akkoord

Veel werkgevers stappen over op een pensioenregeling die veel onzekerder is dan in het pensioenakkoord werd afgesproken. Dat bevestigen werkgeversorganisatie VNO-NCW en vakcentrale FNV.

Bedrijven wenden zich tot een verzekeraar voor het pensioen van hun personeel, en verlaten daarvoor soms hun pensioenfonds. Shell en KPMG maakten de overstap, maar de sociale partners weten dat het op veel grotere schaal gebeurt en overwogen wordt. Een miljoen Nederlanders hebben al zo'n 'onzeker' pensioen.

Werkgevers en werknemers zijn niet blij met de trend. Zij willen dat hun pensioenakkoord wordt uitgevoerd. Kenmerk van het onzekere pensioen is dat alle risico's bij de werknemer liggen. De werkgever betaalt premie aan een verzekeraar, die het geld belegt. Het bedrijf is van alle zorgen af, en de werknemer mag afwachten wat er van de beleggingen overblijft.

In het pensioenakkoord werd juist afgesproken dat werkgevers nog wel om extra premie of bijstorting gevraagd kan worden als de beleggingen tegenvallen. Pensioen is daarin nog steeds een collectieve verantwoordelijkheid van werkgevers en werknemers, en niet van een individu. In beide

gevallen worden overigens geen garanties meer gegeven over hoeveel pensioen je uiteindelijk krijgt.

Als het pensioenakkoord niet snel wordt ingevoerd bij de pensioenfondsen, zullen steeds meer mensen zo'n individueel pensioen tegemoet kunnen zien. Zolang er geen nieuwe pensioenregeling is, zullen pensioenfondsen die in de problemen verkeren eerder worden ingeruild voor een verzekeraar.

Het getreuzel met de uitwerking van het pensioenakkoord heeft alles te maken met moeilijke beslissingen die in Den Haag genomen moeten worden. Een van die beslissingen is hoe je om moet gaan met de pensioenrechten die mensen hun hele werkende leven hebben opgebouwd. In het verleden gingen mensen uit van gegarandeerde uitkeringen van 70 procent van het eindloon of middelloon. Worden ook die toezeggingen nu ineens onzeker? Ouderenbonden hebben al aangekondigd te gaan procederen als hun oude rechten niet gerespecteerd worden. Het kabinet denkt dat die bonden nog wel eens in het gelijk gesteld kunnen worden, en neemt geen besluit. De hete aardappel wordt bij de pensioenfondsen gelegd, maar die durven ook geen besluit te nemen over de oude rechten en doen dus niets.

De hoogleraren Lans Bovenberg (Tilburg) en Herman Kappelle (VU) willen de impasse doorbreken. Zij bedachten een plan om snel over te stappen op een nieuwe regeling waarbij zij ambiëren om 70 procent van het middelloon te kunnen uitkeren, met koopkrachtbehoud.

"Er hoeft hierin geen besluit genomen te worden over de oude rechten", zegt Kappelle. Ook in dit plan liggen alle risico's bij de werknemer, maar het biedt wel een klein beetje zekerheid. Bovenberg: "Dit plan slaagt erin de schokken uit te smeren over de tijd. Daardoor ben je dus niet helemaal afhankelijk van de beleggingsresultaten op de dag

Bedrijf kiest voor onzeker pensioen Trouw 15 november 2012 donderdag

van pensionering. Ook slagen wij erin het risico over de generaties te verdelen, wat gewone beleggers niet doen."

ECONOMIE 15

Onzeker pensioen, wen er aan

Het kenmerk: alle risico's liggen bij de werknemer

LOAD-DATE: 15 November 2012

LANGUAGE: DUTCH; NEDERLANDS

PUBLICATION-TYPE: Krant

JOURNAL-CODE: Trouw

Copyright 2012 PCM Uitgevers B.V.
All Rights Reserved

2 of 2 DOCUMENTS

deVerdieping
Trouw
 Trouw

15 november 2012 donderdag

'Onzeker pensioen, wen er aan'**BYLINE:** Laura van Baars**SECTION:** Economie; Blz. 15**LENGTH:** 568 woorden

- Hoogleraren presenteren plan dat risico's spreidt, maar geen garanties biedt

Zal de pensioenspaarder zich uiteindelijk niet altijd bekocht voelen? Het was een stelling die vorige week voorbij kwam tijdens een debat in de pensioenweek van verzekeraar Aegon. Een aantal deskundigen moest erop reageren, en tja, ze konden het eigenlijk alleen maar beamen.

Het is nu eenmaal erg moeilijk uit te leggen aan mensen dat je geen enkele zekerheid meer hebt over je pensioen. "Hoogopgeleiden begrijpen het net zo min als laagopgeleiden", zei Theo Nijman, hoogleraar in Tilburg. "Hoe goed je het ook probeert uit te leggen, je gaat zeker problemen krijgen met de consument als het pensioen laag uitvalt."

Wetenschappers maken zich zorgen: hoe zorg je ervoor dat het publiek begrijpt dat je nergens op kunt rekenen? Discussies over het korten van pensioenen brengen al even een schokeffect teweeg, denkt Nijman. Maar alom wordt verwacht dat men toch teleurgesteld zal worden.

Deze onzekerheid beschouwen de hoogleraren Lans Bovenberg (Tilburg) en Herman Kappelle als een gegeven. Kappelle is hoogleraar aan de VU en werkzaam bij verzekeraar Aegon. Hij heeft zich eraan geërgerd dat vakbonden het pensioenakkoord presenteren als een manier om mensen toch nog zekerheid in hun pensioen te

bieden. "We moeten gewoon toegeven dat alle risico's bij de werknemer liggen en dat niemand precies weet wat hij krijgt."

Kappelle en Bovenberg lezen in het pensioenakkoord zelfs iets anders dan wat werkgevers en werknemers ermee bedoeld hebben. Kappelle: "Het is gewoon een beschikbare premie-regeling. Dat betekent dat er een vaste premie ieder jaar wordt ingelegd, en je pensioen afhangt van de opbrengsten op je pensioendatum."

Werkgeversorganisatie VNO-NCW en vakcentrale FNV bestrijden dit. Het is volgens hen nog steeds mogelijk dat werkgevers en werknemers bepaalde risico's samen dragen. Maar de premie kan niet ver meer stijgen, geven ook sociale partners toe. De grens aan wat werkgevers kunnen en willen betalen, is in zicht. In de praktijk worden dalende rendementen dan toch op de deelnemer afgewenteld.

Kappelle en Bovenberg manen sociale partners en de overheid nu tot snelheid. Bovenberg: "De werkgevers met dure pensioenfondsen worden ongeduldig. Wij hebben nu een manier bedacht om snel over te gaan op een nieuw pensioencontract."

Kern van de nieuwe pensioenregeling is natuurlijk: geen garanties. Maar je staat er ook niet helemaal alleen voor. Als je met pensioen gaat in een ongunstige tijd, pakt je pensioen niet automatisch ook veel lager uit. Schokken worden opgevangen in de tijd. Bovendien zag Bovenberg kans om de risico's voor jongere pensioenspaarders iets te verhogen en voor ouderen te verlagen. Zo spreid je de opbrengsten en verliezen.

Het kabinet moet wat aanpassen in de Pensioenwet om dit pensioencontract mogelijk te maken, maar erg ingewikkeld is dat volgens de twee hoogleraren niet. Het rekenmodel dat zij volgende week

'Onzeker pensioen, wen er aan' Trouw 15 november 2012 donderdag

voorrekenen in vakblad Pensioen en Praktijk gaat goed samen met de verlaagde pensioenopbouw van 1,75 procent per jaar, zoals in het regeerakkoord is opgenomen. "De werkgever moet alleen wel bereid zijn zoveel te betalen dat je 70 procent van het middelloon kunt opbouwen in veertig jaar", zegt Kappelle. "Maar je kunt in dit model ook andere afspraken maken."

Gaan we dit model begrijpen? Kappelle: "Meer dan dat: het is uitvoerbaar, communiceerbaar en je

behoudt je koopkracht".

LOAD-DATE: 15 November 2012

LANGUAGE: DUTCH; NEDERLANDS

PUBLICATION-TYPE: Krant

JOURNAL-CODE: Trouw

Copyright 2012 PCM Uitgevers B.V.
All Rights Reserved